

Elektrituruseaduse muutmise seadus

§ 1. Elektrituruseaduse muutmine

Elektrituruseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:
„4¹) kauplemisperioodil netomõõtmine – kauplemisperioodil mõõtepunkti läbinud tootmis- ja tarbimissuunalise elektrienergia saldeerimine;“;
- 2) paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:
„6¹) dünaamilise elektrihinnaga leping – elektrileping, mis kajastab osaliselt või täielikult hinnakõikumisi Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turul kauplemisperioodide jooksul;“;
- 3) paragrahvi 3 punkti 16 täiendatakse pärast sõna „tariifilülitusseadmed“ tekstiosaga „, sealhulgas seadmed, mis ei suuda andmeid edastada ega vastu võtta“;
- 4) paragrahvi 3 punktis 22⁴ asendatakse tekstiosa „ajavahemik 1. aprillist kuni 31. märtsini“ sõnaga „kalendrikuu“;
- 5) paragrahvi 3 punkt 22⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„22⁵) seotud ettevõtjad – kaks või enam ettevõtjat kontsernis ja samadele aktsionäridele kuuluvad ettevõtjad;“;
- 6) paragrahvi 3 täiendatakse punktidega 26⁵ ja 26⁶ järgmises sõnastuses:
„26⁵) tähtajaline fikseeritud elektrihinnaga leping – fikseeritud kehtivusajaga elektrileping, mille lepingulised tingimused ja elektrihind püsivad lepingu kehtivusajal muutumatuna;
26⁶) vahetustasu – tasu, mille elektrimüüja või agregator otse või kaudselt määrab tarbijale tarnija või agregeerimisega tegeleva turuosalise vahetamise eest;“;
- 7) paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 28³ järgmises sõnastuses:
„28³) horisontaalselt integreeritud ettevõtja – elektriettevõtja, kelle vähemalt üks ülesanne on elektrienergia müügiks tootmine, ülekandmine, jaotamine või tarnimine ja teine ülesanne on väljaspool elektrisektorit;“;
- 8) paragrahvi 21⁴ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(3) Süsteemihaldur töötab välja elektriturul tarbimiskajas osalemise tingimused, korraldab avaliku konsultatsiooni, kooskõlastab tingimused Konkurentsiametiga ja avalikustab need tingimused oma veebilehel. Tingimuste väljatöötamisel lähtutakse käesolevast seadusest, elektrituru toimimise võrgueeskirjast, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2019/944, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2019/943 ning selle artikli 59 alusel kehtestatud rakendusaktidest.“;
- 9) paragrahvi 21⁴ täiendatakse lõigetega 5–7 järgmises sõnastuses:
„(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tarbimiskajas osalemise tingimused võimaldavad tarbimiskaja agregeerimist ja iseseisva agregatori tegutsemist järgmiste elektrituru mehhanismide kaudu:

- 1) järgmise päeva elektriturg;
- 2) päevasisene elektriturg;
- 3) tasakaalustamisturg.

(6) Tarbimiskajas osalemise tingimused võimaldavad võrguettevõtjal hankida tarbimiskaja agregeerimist koormuste elektrivõrgus juhtimiseks.

(7) Elektriturul tarbimiskajas osalemise tingimustega seotud täpsemad õigused ja kohustused kehtestab valdkonna eest vastutav minister elektrituru toimimise võrgueeskirjas.“;

10) paragrahvi 39 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

“1¹) tagab elektrisüsteemi saartalitluseks vajaliku elektritootmisvõimsuse kättesaadavuse käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusakti nõuete kohaselt;”;

11) paragrahvi 42 lõiget 3 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

“8) elektrisüsteemi saartalitlusvõime tagamise tehnilised nõuded.”;

12) paragrahvi 42¹ lõike 3 punkti 4 täiendatakse pärast sõna „kaupa“ sõnadega „ja kauplemisperioodil netomõõdetud mõõteandmed mõõtepunkti kaupa“;

13) seadust täiendatakse §-dega 42⁵–42⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 42⁵. Elektritootmisvõimsuse kättesaadavuse tagamine saartalitluse korral

(1) Süsteemihaldur hindab regulaarselt Eesti saartalitlusvõimet selleks vajaliku elektritootmisvõimsuse nõudluse arvutamise meetodika kohaselt.

(2) Kui süsteemihalduri hinnangul tekib oht, et elektrisüsteemi toimimiseks saartalitluse korral pole piisavas mahus elektritootmisvõimsust käesoleva seaduse § 42 lõike 3 alusel kehtestatud määruse nõuete kohaselt, teavitab ta viivitamata valdkonna eest vastutavat ministrit ja Konkurentsiametit kavatsusest hankida saartalitlusvõime tagamise teenust. Teavituses märgitakse, millisel ajaperioodil esineb probleeme elektritootmisvõimsuse kättesaadavusega, mis mahus tuleks saartalitlusvõime tagamise teenust hankida ning mis on riigihanke eeldatav maksumus.

(3) Saartalitlusvõime tagamise teenuse eesmärk on Eesti elektrisüsteemi stabiilne töö ja elektritootmisvõimsuse kättesaadavus tipukoormuse ajal elektrisüsteemi saartalitluse olukorras.

(4) Saartalitlusvõime tagamise teenuse hankimisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 66³ lõikeid 2 ja 3.

(5) Käesoleva seaduse § 66³ lõikes 3 nimetatud Konkurentsiameti kooskõlastatavad saartalitlusvõime tagamise teenuse hankimise põhimõtted peavad sisaldama vähemalt:

- 1) saartalitlusvõime tagamise teenuse tehnilist kirjeldust;
- 2) saartalitluseks vajaliku elektritootmisvõimsuse nõudluse arvutamise meetodikat;
- 3) hankelepingu tingimusi õiguskaitsevahendite kohta, juhul kui tootja rikub käesoleva seaduse § 42⁶ lõikes 2 sätestatud nõudeid;

4) käesoleva seaduse § 42⁶ lõikes 5 nimetatud vastavusauditi tegemise korda ja nõudeid sõltumatule audiitorile.

(6) Saartalitlusvõime tagamise teenust ei rakendata samaaegselt käesoleva seaduse § 42² lõikes 1 nimetatud reservvõimsuse mehhanismi rakendamisega, juhul kui see on kavandatud strateegilise reservina vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/943 artikli 22 lõigetele 1–2.

§ 42⁶. Saartalitlusvõime tagamise teenuse osutamine

(1) Tootja, kes osutab saartalitlusvõime tagamise teenust, peab olema hankelepingu kestuse ajaks varunud vajalikus koguses kütust või kindlustanud muu vajaliku tehnilise valmisoleku ning tagama, et teenust osutataks tõhusalt, ohutult ja töökindlalt käesoleva seaduse § 42 lõike 3 alusel kehtestatud määruse nõuete kohaselt.

(2) Saartalitlusvõime tagamise teenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et tootjal oleks järjepidevalt:

- 1) kaetud vajalikud muutuv- ja tegevuskulud;
- 2) täidetud keskkonnanõuded;
- 3) täidetud kvaliteedi- ja ohutusnõuded;
- 4) tagatud põhjendatud tulukus investeeritud kapitalilt.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 4 nimetatud põhjendatud tulukuse arvutamise aluseks on ettevõtja teenuse pakkumiseks otseselt vajaliku investeeritud kapitali ja kaalutud keskmise kapitali hinna protsent, mis on sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud määrusega ega või taastuvenergia tehnoloogiate puhul olla suurem kui 12 ja muude tehnoloogiate puhul suurem kui 14.

(4) Täpse investeeritud kapitali ja kaalutud keskmise kapitali hinna kehtestab Vabariigi Valitsus käesoleva seaduse § 42 lõikes 3 nimetatud määrusega.

(5) Süsteemihalduril on õigus tellida sõltumatult audiitorilt saartalitlusvõime tagamise teenuse vastavusaudit, et kontrollida, kas tootja on saartalitlusvõime tagamise teenuse hinna kujundanud kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetega. Vastavusaudit ja sõltumatu audiitor peavad vastama käesoleva seaduse § 42⁵ lõike 5 punkti 4 alusel kehtestatud nõuetele. Auditi tegija esitab auditi süsteemihaldurile ning auditi tegemise kulud katab süsteemihaldur.

§ 42⁷. Saartalitlusvõime tagamise teenuse rahastamine

(1) Süsteemihaldur avaldab oma veebilehel käesoleva seaduse § 42⁵ lõike 4 alusel korraldatud riigihanke tulemused 30 päeva jooksul alates eduka pakkujaga lepingu sõlmimisest ja seejärel senikaua, kuni süsteemihaldur teenust hangib. Süsteemihaldur avaldab oma veebilehel iga aasta 1. detsembriks hinnangu selle kohta, kui suur on saartalitlusvõime tagamise teenuse hankimise eeldatav kulu, tarbijatele osutatavate võrguteenuste maht ja otseliinide kaudu hinnanguliselt tarbitava elektrienergia kogus järgmisel kalendriaastal. Põhjendatud juhul on süsteemihalduril õigus muuta oma hinnangut kaks korda aastas, hiljemalt 1. juuniks ja 1. detsembriks.

(2) Süsteemihalduri nõudmisel esitavad jaotusvõrguettevõtja ja liinivaldaja mõistliku aja jooksul süsteemihaldurile hinnangu järgmisel kalendriaastal nende osutatavate võrguteenuste mahu ja otseliini kaudu tarbitava elektrienergia koguse kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kuluhinnangu alusel määrab süsteemihaldur 1. detsembriks järgmise kalendriaasta teenuse hankimise ja haldamisega seotud kulu eurodes võrguteenuse ja otseliini kaudu tarbitava elektrienergia ühe kilovatt-tunni kohta, võttes kulu määramisel arvesse hinnangu koostamisele vahetult eelnenud 12 kuu jooksul teenuse hankimiseks üle- või alalaekunud summasid. Süsteemihaldur avaldab järgmise aasta kulu selle arvutamise aluseks olevate andmete ja arvutuskäiguga oma veebilehel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kulu esitab võrguettevõtja tarbijale võrguteenuste eest ja liinivaldaja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia eest esitataval arvel eraldi real kui tasu saartalitlusvõime tagamise teenuse kulu eest.

(5) Jaotusvõrguettevõtja ja liinivaldaja esitavad osutatud võrguteenuste mahu ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia koguse andmed süsteemihaldurile iga kuu viiendaks kuupäevaks.

(6) Süsteemihaldur esitab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmete alusel iga kuu seitsmendaks kuupäevaks võrguettevõtjale ja liinivaldajale käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teenuse hankimise kulu arve, millega ette nähtud summa tasutakse süsteemihaldurile iga kuu 21. kuupäevaks, sõltumata sellest, kas tarbijad on neile esitatud arvete alusel teenuse hankimise tasu tasunud.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud andmeid ettenähtud tähtpäevaks ei esitata, koostab süsteemihaldur arve lõikes 3 nimetatud jaotusvõrguettevõtja või liinivaldaja hinnangu alusel. Täpsete andmete selgumise järel teeb süsteemihaldur tasaarvelduse järgmise kuu arvel.“;

14) paragrahvi 44 lõikes 4¹ ja § 76¹ lõikes 2 asendatakse sõna „sidusettevõtjat“ sõnadega „endaga seotud ettevõtjaid“;

15) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 12 järgmises sõnastuses:

„(12) Avatud tarnija ja bilansihaldur ei nõua agregaatoriga agregeerimislepingu sõlminud tarbijalt ja aktiivselt võrguteenuse kasutajalt alusetuid makseid ega trahve ning ei rakenda nende suhtes muid põhjendamatuid lepingulisi piiranguid ega tehnilisi nõudeid, mis tulenevad sellest, et tarbija või aktiivne võrguteenuse kasutaja osaleb agregeerimises.“;

16) paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva seaduse § 53¹ lõikes 1 nimetatud tasakaalustamisvõimsuse kulu rakendub energiasalvestusüksusele üksnes elektrivõrgust tarbitud elektri eest, kui täidetud on vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

1) energiasalvestusüksusele on käesoleva seaduse § 67 lõike 1¹ kohaselt rajatud täiendav mõõtepunkt;

2) energiasalvestusüksuse mõõtepunktis puudub muu tarbimine kui energiasalvestusüksuse või elektrijaama omatarve ja energiasalvestusüksuse netovõimsus on vähemalt 50 protsenti mõõtepunkti tarbimissuunalisest läbilaskevõimsusest;

3) energiasalvestusüksuse mõõtepunkti toimub üksnes elektrienergia salvestamine ja tarbimine.“;

17) seadust täiendatakse §-ga 53¹ järgmises sõnastuses:

„§ 53¹. Tasakaalustamisvõimsuse hankimise kulu rahastamine

(1) Süsteemihaldur avaldab oma veebilehel bilansiteenuse lisatasu (edaspidi *tasakaalustamisvõimsuse kulu*), et katta tasakaalustamisvõimsuse hankekulud, mõistlikud halduskulud ja kulud, mis ei ole kaetud käesoleva seaduse § 53 lõikes 5 nimetatud bilansienergia hinnaga.

(2) Süsteemihaldur arvutab tasakaalustamisvõimsuse kulu suuruse elektrienergia ühe kilovatt-tunni kohta vastavalt käesoleva seaduse § 53 lõikes 6 nimetatud meetodikale, võttes arvesse eelnenud arveldusperioodide jooksul üle- või alalaekunud summasid. Süsteemihaldur avaldab tasakaalustamisvõimsuse kulu suuruse koos selle aluseks olevate andmete ja arvutuskäiguga oma veebilehel.

(3) Tarbijad ja tootjad tasuvad tarnijale tasakaalustamisvõimsuse tasu määras, mis on arvutatud käesoleva seaduse § 53 lõikes 6 nimetatud meetodika alusel. Bilansihaldur teavitab avatud tarnijat tema bilansipiirkonnas olevate tootjate ja tarbijate tasakaalustamisvõimsuse tasu suurusest.

(4) Bilansihaldur korraldab oma bilansipiirkonnas tasakaalustamisvõimsuse tasu arveldamise ja andmevahetuse vastavalt käesoleva seaduse § 53 lõikes 6 nimetatud meetodikale.“;

18) paragrahvi 59² täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Salvestusperioodi vältel elektrivõrgust energiasalvestusüksusesse salvestatud elektrienergia eest samal perioodil elektrivõrku tagastatud elektrienergia koguse ulatuses käesolevas paragrahvis viidatud toetuste rahastamise tasu ei rakendu, kui täidetud on vähemalt üks käesoleva seaduse § 53 lõike 7 punktides 1–3 nimetatud tingimustest.“;

19) paragrahvi 63 lõikes 6 asendatakse sõnad „vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes“ sõnadega „oma veebilehel“;

20) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Jaotusvõrguettevõtja, kes on vertikaalselt või horisontaalselt integreeritud ettevõtja ja kelle võrku ühendatud tarbijate elektritarbimise kogus on väiksem kui 100 gigavatt-tundi aastas, ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud võrgu kümneaastast arengukava koostama.“;

21) paragrahvi 66 lõike 9 punktis 2 asendatakse sõna „kavandatavad investeeringud“ tekstiosaga „kavandatavate investeerimisprojektide nimekiri, ajakava ja plaanitud maksumus“;

22) paragrahvi 66 lõikest 10 jäetakse välja teine lause;

23) paragrahvi 66 lõige 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(14) Konkurentsiamet konsulteerib käesoleva paragrahvi lõike 12 kohaselt koostatud arengukava üle vaadates kõikide võrguühenduse kasutajatega ja avaldab konsultatsiooni tulemused oma veebilehel.“;

24) paragrahvi 66 täiendatakse lõigetega 14¹ ja 14² järgmises sõnastuses:

„(14¹) Konkurentsiamet võib teha võrguettevõtjale ettekirjutuse arengukava käesolevas seaduses sätestatud tingimustega koosõlla viimiseks. Konkurentsiamet avaldab investeerimisprojektide nimekirja ja ajakava oma veebilehel ning jälgib arengukava elluviimist.

(14²) Põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad esitavad Konkurentsiametile võrgu arengukavakohaste investeeringute täitmise kohta aruande iga aasta 3. märtsiks.“;“;

25) paragrahvi 66² lõikes 1 ja § 66³ lõikes 2 asendatakse sõnad „oma sidusettevõtjat“ sõnadega „endaga seotud ettevõtjaid“;

26) paragrahvi 66³ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Sagedusega mitteseotud tugiteenuste spetsifikatsiooni ja toodete tehniliste tingimuste kohta peab võrguettevõtja eelnevalt korraldama avaliku konsultatsiooni, mille tulemused esitatakse Konkurentsiametile koos teenuse hankimise põhimõtetega. Konkurentsiamet võib jätta teenuse hankimise põhimõtted koosõlastamata ja teha ettekirjutuse nende muutmiseks, kui need ei taga teenuse kulutõhusat hankimist või ei vasta võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttele.“;

27) paragrahvi 67 täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Võrguettevõtja rajab turuosalise taotluse alusel energiasalvestusüksusesse salvestusperioodi jooksul salvestatud elektrienergia koguse kindlaksmääramiseks liitumispunkti täiendava mõõtepunkti.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud täiendava mõõtepunkti rajamisega kaasnevad kulud kannab turuosaline, kelle taotluse alusel mõõtepunkt rajatakse.

(1³) Mõõtepunkti kasutamise ja mõõteandmete käitlemise tingimused lepatakse kokku liitumispunkti võrgulepingus. Võrguettevõtjal on õigus nõuda mõõtepunkti eesmärgipärase kasutamise tõendamist.“;

28) paragrahvi 67 lõikes 5 asendatakse sõna „mõõtmise“ sõnadega „kauplemisperioodide netomõõtmise“;

29) paragrahvi 67 lõike 6 esimeses lauses asendatakse sõna „võib“ sõnaga „paigaldab“ ja lauset täiendatakse pärast lauseosa „taotluse alusel või“ sõnaga „võib“;

30) paragrahvi 70 lõikes 6 asendatakse sõnad „või vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes ning“ sõnaga „ja“;

31) paragrahvi 71 täiendatakse lõigetega 10¹ ja 10² järgmises sõnastuses:

„(10¹) Salvestusperioodi vältel elektrivõrgust energiasalvestusüksusesse salvestatud elektrienergia eest ei võeta samal perioodil elektrivõrku tagastatud elektrienergia koguse ulatuses käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 4 kohast edastamistasu, kui on täidetud vähemalt üks käesoleva seaduse § 53 lõike 7 punktides 1–3 nimetatud tingimustest.

(10²) Võrguettevõtjal on õigus võtta käesoleva seaduse § 67 lõike 1¹ kohase mõõtepunkti kasutamise tingimuste rikkumise korral tasu salvestatud elektrienergia edastamise ja toetuste rahastamise eest vastavalt võrgust tarbitud elektrienergia kogustele tagasiulatavalt kuni 12 kuu eest alates rikkumise tuvastamisest.“;

32) paragrahvi 71 täiendatakse lõikega 13 järgmises sõnastuses:

„(13) Käesoleva seaduse §-s 21⁴ nimetatud kohustuste täitmisega seotud põhjendatud kulud lisatakse põhivõrguettevõtja tegevuskuludesse ning nendega arvestatakse võrgutasude kujundamisel.“;

33) paragrahvi 74 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad „vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes“ sõnadega „võrguettevõtja veebilehel“;

34) paragrahvi 75¹ lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:
„Tarbijale esitatav arve peab olema täpne, selge ja hõlpsasti võrreldav.“;

35) paragrahvi 75¹ lõiget 1 täiendatakse punktidega 1¹–1⁸ järgmises sõnastuses:

„1¹) teenuse osutaja nimi ja kontaktandmed;

1²) arveldusperioodil tarbitud elektrienergia kogus, tasutav summa ja selle jaotus vähemalt käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud komponentideks;

1³) arve maksmise tähtaeg;

1⁴) fikseeritud elektrilepingu korral fikseeritud elektrihinna kehtivusaeg;

1⁵) arve esitamise aluseks oleva mõõtepunkti unikaalne identifikaator;

1⁶) kui tarbija ja müüja vahelise lepingu järgi teenuse hind muutub, siis teave hinna muutumise kohta koos muudatuse toimumise kuupäevaga;

1⁷) viide Konkurentsiameti usaldusmürgisega võrdlemisvahendi veebilehele;

1⁸) viide käesoleva seaduse § 42¹ lõikes 1 kirjeldatud andmevahetusplatvormi veebilehele;“;

36) paragrahvi 75¹ täiendatakse lõigetega 2¹–2³ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Tarbijale esitataval arvel tuleb eraldada tasu energia-, tarne- ja võrgukulu eest ning lisanduvad tasud, maksud ja lõivud vastavalt mõistetele, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/1952, mis käsitleb Euroopa maagaasi- ja elektrihinnastatistikat (ELT L 311, 17.11.2016, lk 1–12).

(2²) Müüja pakub tarbijale võimalust saada arveid ja arvetel esitatavat teavet elektrooniliselt.

(2³) Müüja võimaldab arve tasumiseks erinevaid makseviise ja paindlikku korda.“;

37) paragrahvi 75¹ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tarbija taotlusel esitab müüja tarbijale selgituse, kuidas tema arve on koostatud.“;

38) paragrahvi 87 lõike 1 punkti 9 täiendatakse pärast sõna „kohta“ tekstiosaga „, sealhulgas teave tarbija õiguste kohta, mis on seotud vaidluste kohtuvälise lahendamise tarbijakaitse seaduse alusel, ning õiguse kohta pöörduda kaebusega käesoleva seaduse § 99 lõikes 1 sätestatud juhtudel Konkurentsiameti poole“;

39) paragrahvi 87 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Elektrimüüja esitab elektrilepingut sõlmida soovivale tarbijale enne lepingu sõlmimist lepingu kokkuvõtte, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

1) lepingu ja selle alusel osutatavate teenuste tingimuste muutmise ja lepingu ülesütlemise tingimused;

2) elektri koguhind ja selle jaotus kuluosade kaupa;

3) info selle kohta, kas hind on fikseeritud või dünaamiline;

4) elektrimüüja e-posti aadress ja tarbijavaidluse komisjoni kontakt;

5) teave ühekordsete maksete, soodustuste, lisateenuste ja allahindluste kohta.“;

40) paragrahvi 87 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Elektrimüüja, kes teenindab vähemalt 200 000 tarbijat, peab tarbija soovi korral pakkuma tarbijale dünaamilise elektri hinnaga lepingut ja vähemalt aastase kehtivusajaga tähtaegset fikseeritud elektri hinnaga lepingut.

(7) Elektrilepingu sõlmimise eel teavitab elektrimüüja tarbijat sõlmitava lepinguga kaasnevatest võimalustest, maksumusest ja riskidest.“;

41) paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kodutarbijalt ja äriühingult, kus töötab vähem kui 50 inimest ning mille aastakäive ja aastane bilansimaht ei ületa 10 miljonit eurot ja sellest on elektrimüüjat enne lepingu sõlmimist teavitatud, ei tohi vahetustasu küsida, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhul.“;

42) paragrahvi 88 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Elektrimüüja või agregator võib nõuda kodutarbijalt ja alla 50 töötajaga äriühingult, mille aastakäive ja aastane bilansimaht ei ületa 10 miljonit eurot, tähtajalise elektrilepingu või agregeerimislepingu ennetähtaegsel lõpetamisel tasu tingimusel, et tasu on tarbijaga sõlmitud lepingus ette nähtud ja tasust on tarbijat enne lepingu sõlmimist teavitatud. Lepingu lõpetamise tasu peab olema proportsionaalne ega tohi ületada lepingu lõpetamisega elektrimüüjale või agregatorile kaasnevat otsesest rahalist kahju. Otsese rahalise kahju tõendamise kohustus lasub elektrimüüjal või agregatoril.“;

43) paragrahvi 89 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

“(3¹) Müüja võib ühepoolset muuta elektrilepingu ja agregeerimislepingu tingimusi, kui muutmise vajadus tuleneb õigusaktide muutmisest ja sellega kaasneb müüjale lepingu täitmise kulude oluline muutumine.”;

44) paragrahvi 89 lõiget 4 täiendatakse pärast esimest lauset lausega järgmises sõnastuses:

“Kui elektrimüüja või agregator tulenevalt õigusaktist muudavad elektrilepingut või agregeerimislepingut, ei vabasta see tarbijat ennetähtaegse lõpetamise tasu maksmisest.”;

45) Paragrahvi 89 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „arvega“ sõnadega „või kirjalikult tarbija antud kontaktaadressil“;

46) paragrahvi 89 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Elektrimüüja peab tarbija üleviimiseks fikseeritud elektri hinnaga lepingult dünaamilise elektri hinnaga lepingule saama tarbijalt selge nõustumuse.“;

47) paragrahvi 90 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Teates nimetatakse võrguühenduse katkestamise põhjus, kavandatud katkestamise aeg, tarbija õigusi ja vaidluste lahendamise võimalusi käsitlev teave ning teave muude võimaluste kohta kui tarbimiskoha võrgust lahti ühendamine.“;

48) paragrahvi 90 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teave muude võimaluste kohta kui võrgust lahti ühendamine peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- 1) sotsiaalhoolekandeseaduses sätestatud võimalused;
- 2) energia säästmise võimalused või viide sellist teavet sisaldavatele veebilehtedele;
- 3) alternatiivsed maksevõimalused;
- 4) võrguühenduse võimsuse piiramise võimalused, kui võrguettevõtja seda võimaldab.“;

49) paragrahvi 93 lõike 6 punkti 13 täiendatakse pärast sõna „määratud“ sõnadega „bilansiteenuse ja“;

50) paragrahvi 93 lõike 6 punkt 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„18) jälgib turu arengut ja konkurentsi, sealhulgas dünaamilise elektri hinnaga lepingute statistikat ja nende mõju tarbijate arvetele, ning avaldab vähemalt kord aastas sellekohase aruande, mis sisaldab ka soovitusi kodutarbijatele müüdava elektrienergia hinnakujunduse kohta;“;

51) paragrahvi 93 lõike 6 punktis 22² asendatakse sõnad „töötab välja“ sõnadega „kooskõlastab“;

52) paragrahvi 93 lõiget 6 täiendatakse punktiga 22³ järgmises sõnastuses:
„22³) jälgib tarbimiskajas osalemise ja agregeerimise mahtusid ning hindab käesoleva seaduse § 21⁴ lõikes 3 nimetatud tingimuste uuendamise vajadust;“;

53) paragrahvi 93 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(11) Kui käesolevas seaduses sätestatud suletud jaotusvõrku, energiakogukonda, aktiivseid võrguteenuse kasutajaid ja agregeerimislepinguid puudutavates võlaõiguslikes küsimustes kokkuleppele ei jõuta, lahendatakse need tsiviilkohtumenetluse seadustikus või tarbijakaitseseaduses sätestatud korras.“;

54) paragrahvi 111³ täiendatakse lõikega 21 järgmises sõnastuses:
„(21) Käesoleva seaduse § 71 lõikes 10² nimetatud tasude tagasiulatuvat võtmist rakendatakse alates 2027. aasta 1. jaanuarist.“.

§ 2. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 8, 9, 18, 27, 31, 32 ja 52 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 12 ja 28 jõustuvad 2026. aasta 1. augustil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2024

Algatab Vabariigi Valitsus 16. detsembril 2024. a nr 2-6/24-01995

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik